

УДК 373.091

Богданець-Білоskalенко Н.І.

докт. пед. наук, професор,
професор Ізмаїльського державного гуманітарного університету,
завідувачка відділу навчання мов національних меншин,
Інститут педагогіки НАПН України,
м. Київ, Україна

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Останні роки в умовах пандемії (2020) та стану війни (2022) змінюється вектор освіти. Виникає потреба у нових підходах до організації освітнього процесу. Очевидно, надалі пріоритетним буде змішане навчання, яке передбачає поєднання очного та дистанційного, причому останньому надається більше переваги, а учитель виконує переважно роль фасилітатора, який сарямовує навчання учнів. Так, О.Пасічник, Ю.Єлфімова, Х.Чушак, О.Шинаровська, А.Донець визначають змішане навчання як “процес оптимізації освітнього процесу, щоб він ставав ефективнішим для здобувачів освіти, котрі належать до покоління «цифрових аборигенів». Нове покоління здобувачів освіти вимагає нових підходів до організації навчання та інших педагогічних підходів. Також не можна забувати про пришвидшення технічного прогресу, постійні ноу-хау та потребу освітньої системи йти в ногу з цими нововведеннями” [2, с. 7].

Проте на сьогодні актуальним залишається дистанційне навчання. Так, “упродовж 2020-2021 навчального року дистанційне навчання утвердилося як одна з достатньо ефективних технологій у системі загальної середньої освіти, що дає можливість підтримувати доступну та якісну освіту в умовах карантинних обмежень” [1, с.5]. Для такого навчання важливо забезпечити вчителів та учнів електронними підручниками, розробленою онлайн-платформою, зміст якої сприяв би реалізації мети чинної програми для учнів з різних дисциплін, завданнями для самостійної роботи, онлайн-тестами.

Дистанційне навчання “може стати трампліном для прискореного впровадження змішаного навчання” [2, с. 8].

Крім того, необхідно збільшувати роль формувального оцінювання, яке дає можливість вчителю враховувати індивідуальні особливості кожного учня/ учениці, відстежувати поступ окремої дитини до навчальних цілей, адаптувати освітній процес до здатностей дитини, вчасно здійснювати коригування освітнього процесу [3].

В умовах дистанційного навчання особливо важливо заохочувати учнів словесно, відзначати їхні досягнення й успіхи, навіть незначні. Учитель це робить з метою збереження мотивації, надає поради стосовно того,

що потребує додаткового опрацювання, удосконалення, тобто здійснює з учнями зворотний зв'язок. У процесі оцінювання конкретної роботи можна запропонувати листки самооцінювання. Оцінку, яку ставить учитель за виконану роботу, потрібно прокоментувати.

Спинимось на особливостях підсумкового оцінювання, яке здійснюється після вивченої теми чи певного обсягу матеріалу, а також наприкінці року (завершальне підсумкове оцінювання). Так, тематичне підсумкове оцінювання здійснюється вербально на основі діагностувальних робіт. Ці роботи свідчать про навчальний поступ/ прогрес учнів і можуть бути внесені до учнівського портфоліо.

Підсумкове завершальне оцінювання здійснюється на основі спостережень учителя, тематичного оцінювання учнів, матеріалів портфоліо. Результати ж вносять у свідоцтво навчальних досягнень учня. Окрім зафіксованих навчальних результатів у свідоцтві, учитель може додавати свої характеристики, про які хоче поінформувати батьків.

Отже, в умовах дистанційного навчання вчителю необхідно дотримуватися методики формування та підсумкового оцінювання, що тільки підсилить навчання і покращить мотивацію учасників освітнього процесу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дистанційне навчання в умовах карантину: досвід та перспективи. Аналітико-методичні матеріали / кол. авт.; за заг. ред. О.М.Топузова ; укл. М.В. Головка. Київ : Педагогічна думка, 2021. – 192 с. URI: <https://undip.org.ua/library/dystantsiyne-navchannia-v-umovakh-karantynu-dosvid-ta-perspektyvy/>
2. Змішане навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти. Навчально-методичний посібник / О. Пасічник, Ю. Єлфімова, Х. Чушак, О. Шинаровська, А. Донець. К.: 2021. – 92 с.
3. О. Фідкевич, Н. Богданець-Білокаленко, Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: теорія і практика формування оцінювання у 3-4 класах закладів загальної середньої освіти». К.: "Генеза", 2020. – 96 с.